

วัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมของประเทศ

ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- ความคล้ายคลึงและความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
- วัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี หรืออาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดต่อกัน



ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวัฒนธรรม

วัฒนธรรม

สิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นภูมิปัญญาที่ผู้คนในแต่ละสังคมสร้างสรรค์ขึ้น วัฒนธรรมจึงเป็นภูมิปัญญาทางสังคมอย่างหนึ่ง



วัฒนธรรมไทย

วัฒนธรรม 4 ภาค

ประเทศไทยมีวัฒนธรรมประจำชาติเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นด้านภาษา วรรณคดี ศิลปะ ดนตรี อาหาร การแต่งกาย ล้วนเป็นสิ่งที่บรรพบุรุษได้สร้างและสั่งสมมาตั้งแต่อดีต

วัฒนธรรมด้าน ศิลปะการแสดง



ภาคเหนือ



การแสดงฟ้อนเล็บ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ



การแสดงโปงลาง

ภาคกลาง



การแสดงหนังใหญ่

ภาคใต้



การแสดงลิเกฮูลู

วัฒนธรรมด้าน

อาหาร



น้ำพริกหนุ่ม

ส้มตำ

แกงเขียวหวาน

แกงไตปลา



ลักษณะของวัฒนธรรมไทย

เป็นวัฒนธรรม แบบเกษตรกรรม

คนส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพเกษตรกรรม
ทำการเพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ ดังนั้น
วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตส่วนใหญ่
จึงมักเกี่ยวกับน้ำและการเกษตร



เป็นวัฒนธรรม ที่ยึดถือพิธีกรรม

การดำเนินชีวิตในสังคมไทย จะมีการประกอบ
พิธีกรรมด้วยเสมอ เช่น โกนผมไฟแต่งงาน
ขึ้นบ้านใหม่ ครบรอบอายุ งานศพ
ซึ่งจะมีทั้งพิธีในทางพระพุทธศาสนาและ
ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู ผสมผสานกัน

เป็นวัฒนธรรมที่ยึดถือ การกุศลตามหลักศาสนา

คนไทยนิยมทำบุญในงานเทศกาลต่างๆ
เพื่อเป็นสิริมงคลและเพื่ออุทิศบุญกุศล
ให้ญาติที่ล่วงลับไปแล้ว

เป็นวัฒนธรรมที่ยึดถือ เครือญาติและอาวุโส

สังคมไทยมีความสัมพันธ์โดยยึดหลักอาวุโส
คนที่มีอายุน้อยกว่าจะให้ความเคารพผู้ที่อายุ
มากกว่าเพราะถือว่าผู้อาวุโสเป็นผู้ที่สูงด้วย
ประสบการณ์ พบเห็นเรื่องราวในชีวิตมาก่อน



เป็นวัฒนธรรม ที่มีการผสมผสาน

ได้รับการผสมผสานทางวัฒนธรรม
มาจากสังคมอื่น เช่น การรับเอาวัฒนธรรม
ด้านลัทธิความเชื่อและการประกอบพิธีกรรม
ศาสนาจากสังคมอินเดีย

เป็นวัฒนธรรม ที่นิยมความสนุกสนาน

กิจกรรมของสังคมไทยส่วนใหญ่จะมีการ
สอดแทรกความสนุกสนานไว้ด้วยเสมอไม่ว่า
จะเป็นการร้องและรำจนเกิดเป็นวัฒนธรรม
การละเล่นพื้นบ้าน



วัฒนธรรมกับปัจจัยในการสร้างความสัมพันธ์อันดี

วัฒนธรรมด้านศาสนา

ทุกศาสนาล้วนมีหลักธรรมคำสอนสำคัญที่คล้ายคลึงกัน
นั่นคือให้กระทำความดีละเว้นกระทำสิ่งไม่ดี
ให้ศาสนิกชนมี ความรัก ความเมตตา

วัฒนธรรมด้านภาษา

ภาษาเป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งในการนำ
ไปสู่ความเข้าใจอันดีระหว่างกัน

วัฒนธรรมด้านขนบธรรมเนียมประเพณี

ขนบธรรมเนียมประเพณีถือเป็นวัฒนธรรมอันดี
งามของทุกสังคม เป็นเครื่องมือช่วยจรรโลงจิตใจ
ผู้คนให้สดชื่น เบิกบาน สงบคิดและทำแต่สิ่งที่ดี

วัฒนธรรมด้านการศึกษา

การศึกษาช่วยสร้างความเจริญงอกงาม
ทางด้านสติปัญญาให้แก่ผู้คน ซึ่งเมื่อผู้คน
มีสติปัญญามีความเฉลียวฉลาด ย่อมจะหา
ทางแก้ไขปัญหาต่าง ๆ อย่างสันติวิธี



▲ การแสดงด้านศิลปวัฒนธรรมไทย-ลาว เป็นการ
เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน

วัฒนธรรมด้านเนติธรรม

วัฒนธรรมด้านกฎหมาย หรือขนบธรรมเนียม
ประเพณีที่มีความสำคัญเสมอกฎหมาย
หรือการกระทำบางอย่างที่ไม่มีกฎหมายห้ามไว้
แต่ถ้าใครทำเข้าก็เป็นที่ยรังเกียจของสังคม



วัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยที่อาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดต่อกัน

วัฒนธรรมด้านภาษา

ภาษาเป็นเรื่องการสื่อสาร มีทั้งภาษาพูด ภาษาเขียนและอวัจนภาษา แต่ละชาติจะใช้ภาษาที่เป็นวัฒนธรรมของตน

วัฒนธรรมด้านศาสนา

เป็นเรื่องความเชื่อความศรัทธา โดยไม่จำเป็นต้องใช้เหตุผล ดังนั้น จึงไม่ควรพาดพิงศาสนาอื่น ไม่ว่าจะด้วยคำพูดหรือการกระทำ

วัฒนธรรมด้านขนบธรรมเนียมประเพณี

ในแต่ละชาติแต่ละประเทศจะมี ความละเอียดอ่อนในเรื่องบางเรื่อง ไม่เหมือนกัน ซึ่งอาจจะเป็นเหตุที่นำไปสู่ความเข้าใจผิดกันได้ง่าย

วัฒนธรรมเกี่ยวกับการปลุกกระแสชาตินิยม

การแสดงออกซึ่งความรักชาตินั้นเป็นสิ่งที่ดี แต่ในบางกรณีก็มีการนำไปใช้แสวงหาประโยชน์ โดยการปลุกกระแสชาตินิยม



▲ พระธาตุอินทร์แขวน เป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ที่ชาวเมียนมาให้ความเคารพนับถือ และนิยมไปสักการบูชา



วัฒนธรรมด้านความเชื่อและทัศนคติเชิงลบ

ผู้คนในแต่ละประเทศก็จะมีวิถีการดำเนินชีวิตที่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางสังคมของประเทศของเขา ดังนั้น จึงไม่ควรไปดูหมิ่นการกระทำการแสดงออกหรือนำไปเปรียบเทียบการกระทำต่างๆ

